

MEL BONIS

Componiste (1858-1937)

Meer dan 300 composities schreef Mel Bonis. Mel, man of vrouw? Een dame! Maar dát mocht toen niet geweten zijn en dát is het nu nog niet.

Ze ging op haar ligstoel zitten en kwam er de laatste 15 jaar van haar leven niet meer uit. Allerlei kwaaltjes beletten dat. Psychosomatische klachten? Depressies? Schuldgevoel over een mislukt leven? Mel legde zich neer zoals ze zich altijd bij alles had neergelegd. Ze rebelleerde niet, ze deed wat anderen van haar verwachtten. In een tijd van opkomend flamboyant feminisme was Mel Bonis een braaf en gehoorzaam meisje.

Op haar twaalfde leerde Mélanie Bonis zichzelf pianospelen. Haar kleinburgerlijke familie vond het maar niks als kennissen aangaven dat het kind toch wel talent leek

te hebben. Niemand minder dan de Belgische componist César Franck loodste het 18-jarige meisje het Parijse conservatorium binnen, waar ze de schoolbanken deelde met de avant-gardecomponist Debussy. Op een cursus ontmoette ze Amédée Landely Hettich, een getalenteerde zangstudent en tegelijkertijd muziekjournalist. Maar haar ouders verzetten zich tegen die verstandhouding en verplichtten hun dochter zelfs het conservatorium te verlaten, al lag er een 'Prix de Rome' op haar te wachten. Weg belovende muziekcarrière; dat hoorde niet voor een deftig burgermeisje.

Twee jaar later werd Mélanie zelfs uitgehuwelijkt aan een industrieel, Albert Domange, 25 jaar ouder en tweemaal weduenaar. Mélanie mocht voor zijn vijf kinderen

FOTO RV

zorgen. Zelf kreeg ze nog drie kinderen en met dat drukke huishouden kwam ze niet meer aan muziek en componeren toe. Tien jaar lang vegeteerde ze in dat amuzikale milieu tot ze op haar jeugdliefde botste. Amédée Hettich zette haar aan om opnieuw te componeren en introduceerde haar in muzikale middens en... oude liefde

roestte blijkbaar ook toen niet. Aantrekkingskracht en tegelijkertijd schuldgevoel voor Mélanie. In die symbolistische tijd van het fin-de-siècle vond ook Mélanie Bonis soelaas in het verhaal van Mélisande, de driehoeksverhouding, een ongelukkige liefde én het christelijk geloof.

Geheim kind

Op haar 42ste raakte Mélanie opnieuw zwanger... van haar minnaar. Madeleine, haar vierde kind, werd in het geheim geboren en in een voogdijgezin geplaatst maar door de moeder nooit erkend. Nog meer 'schuldgevoel dat weggemoffeld wordt door gebed, boetedoening én muziek. Meer dan 300 stuks componeerde Mel: pianosolo's, vierhanden, orgelstukken, kamermuziek, melodieën, koorzang, een mis en orkestrale werken. Een indrukwekkend en gevarieerd oeuvre op een precieze nauwgezette manier. Zo werkte ze 5 jaar aan een 'le quatuor en Si bémol' en begon ze zelfs promotie te maken voor haar werk, dat uitgevoerd werd door bekende ensembles.

Met de Eerste Wereldoorlog sloeg het noodlot weer toe: haar jongste zoon Édouard en Madeleine Hettich werden verliefd en verkondigden te willen huwen. Het geheim moest nu wel verklapt worden. Broer en zus verliefd, een drama als in een opera.

Mélanie bleef componeren, vechten tegen depressies, haar overgevoelige natuur en allerlei kwaaltjes. Maar ook smaken en tijden veranderden. Mélanies muziek was niet meer *en vogue* want klevend aan de romantische stroming van de 19de eeuw. De oudere vrouw keerde in zichzelf, haar mystieke geloof en een illusie van 'pure liefde'. Haar gedachten, *Souvenirs et réflexions*, werden door haar kinderen gebundeld. En nu wordt dat verfrommelde leven opnieuw voor het voetlicht gebracht.

Vanaf 6 februari loopt de theaterproductie *Mel Bonis M/V* in de Vlaamse zalen. Veerle Peeters speelt haar composities. Laura Verlinden kruipt in de huid van Mélanie. Concept en regie zijn van Liesbet Vereertbrugghen. Een cd met piano-werk werd zopas uitgegeven bij Etcetera. www.jeugdenmuziek.be; www.mel-bonis.com